

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2007 M. RUGPJŪČIO 22 D. NUTARIMO NR.875 „DĖL
PRAŠYMŲ IR SKUNDŲ NAGRINĖJIMO IR ASMENŲ APTARNAVIMO VIEŠOJO
ADMINISTRAVIMO SUBJEKTUOSE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“
PROJEKTO IR „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. BALANDŽIO
18 D. NUTARIMO NR.480 „DĖL BENDRŲJŲ REIKALAVIMŲ VALSTYBĖS IR
SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ INTERNETO SVETAINĖMS IR
MOBILIOSIOMS PROGRAMOMS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(toliau- Projektai)
(TAP-20-1170, TAP-20-1171; TAIS NR. 20-9626(2), Nr.20-9625(2))**

2020-10-12 Nr.NV-2765

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 875 „Dėl prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau- Projektas-1):

1. Siekiant teisės akto aiškumo ir sistemiškumo, siūlytume papildyti Projektu-1 nauja redakcija dėstomas Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės (toliau – Taisyklės) esminėmis Įstatyme sureguliuotomis nuostatomis, kurios savo turiniu patenka į Taisyklių reguliavimo dalyką ir būtų svarbios Taisyklių taikymo aspektu, pvz., dėl:

- atvejų, kai prašymas ar skundas nenagrinėjamas (Įstatymo 11 straipsnio 3 dalis);
- atvejo, kai nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas (Įstatymo 11 straipsnio 4 dalis);
- grupės asmenų skundo ar prašymo (Įstatymo 13 straipsnio 2 dalis) ir t.t.

Taisyklės siūlome pildyti atitinkamomis nuorodomis į Įstatymo straipsniuose nustatytus atvejus ar tvarką ar pan. (analogiškai kaip suformuluotos nuorodos Taisyklių 5, 24 ir pan. punktuose).

2. Atsižvelgiant į tai, kad Civilinis kodeksas (1.117-1.123 straipsniai) iš esmės nustato terminų pradžią ir pabaigą (o ne eigą), siūlome atitinkamai Taisyklių 3 punkto redakciją.

3. Atsižvelgiant į Teisėkūros pagrindų įstatyme nurodytą *aiškumo principą* teisėkūroje, reiškiantį, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas, siūlome iš esmės tikslinti Taisyklių 4 punkto paskutinį sakinį (kuris, mūsų nuomone, nėra aiškus, pvz., pagal jo formuluotę galima suponuoti,

kad prie kiekvienos iškabos su oficialiu institucijos pavadinimu turės būti nurodoma visa šiame Taisyklių 4 punkte nurodyta informacija - ar tikrai to siekiama), aiškiai suformuluojant atitinkamą taisyklę (normą). Be to, šiame punkte vietoj nuorodos į „*internetinę svetainę*“ turi būti nuoroda į „*interneto svetainę*“, o nuorodos dėl kalbų („*kalbos, kuriomis asmenys gali būti aptarnaujami, jei asmuo nemoka lietuvių kalbos*“ ir „*kalbos, kuriomis šis valstybės tarnautojas gali aptarnauti valstybinės kalbos nemokančius asmenis*“ – nepilnai dera su Projekto-2 nuostatomis (žr. Projekto-2 2.11 papunktį, kuriuo keičiamas Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo 16.4 papunktis - jame numatoma, kad institucijos interneto svetainėje skelbiama tik „*informacija apie kalbas, kuriomis darbuotojas, atsakingas už asmenų aptarnavimą, aptarnauja lietuvių kalbos nemokančius asmenis*“).

Taip pat siūlome įvertinti ir šio punkto santykį su Taisyklių 16 punktu (jame duodama nuoroda, kad tam tikra informacija skelbiama *skelbimų lentoje*).

Be to, Taisyklėse siūlome suvienodinti nuorodas: vienur - *valstybinė kalba*, kitur- *lietuvių kalba*. Šis pastebėjimas taikytinas ir Projektui-2.

4. Atkreipiame dėmesį, kad Taisyklėse, kalbant apie iš esmės identiškus dalykus, reikėtų suvienodinti vartojamas skirtingas formuluotes (be kita ko, įvertinant ir atsižvelgiant į 2020 m. gegužės 28 d. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr.VIII-1234 pakeitimo įstatymu Nr. XIII-2987 (toliau įstatymas Nr.XIII-2987) priimtos Viešojo administravimo įstatymo naujos redakcijos (toliau – Įstatymas) 11 straipsnyje nurodytus prašymų ir skundų pateikimo būdus):

- *elektroninė erdvė* (Taisyklių 4, 20 ir kt. punktai),
- *elektroninės priemonės* (Taisyklių 20, 31 ir kt. punktai),
- *elektroniniai ryšiai* (Taisyklių 19, 22, 23 ir kt. punktai).

5. Taisyklėse turėtų būti vienodinamos vartojamos formuluotės:

- *kontaktai* (pvz., Taisyklių 4, 23 punktai),
- *kontaktiniai duomenys* (pvz., Taisyklių 14.3 papunktis).

Atkreipiame dėmesį, kad analogiškos formuluotės turėtų būti vienodai vartojamos ir Projekte-1, ir Projekte-2 (taip pat žr. šios išvados 24, 25 pastabas).

6. Siūlome įvertinti, ar Taisyklių 14.1 papunktyje būtina nuoroda į asmens gimimo datą. Taip pat siekiant aiškumo, siūlytume tikslinti šio papunkčio redakciją, siekiant kad asmens identifikavimas būtų teikiant bet kokį skundą ar prašymą (pagal siūlomą redakciją gali būti traktuojama, kad asmens identifikavimas yra siejamas tik su skundu ar prašymu dėl administracinės ar viešosios paslaugos).

7. Atsižvelgiant į Įstatymo 11 straipsnio 2 dalies nuostatą, kad vienas iš prašymo ar skundo nenagrinėjimo pagrindų yra kai jis grindžiamas akivaizdžiai tikrovės neatitinkančiais faktais arba

jeigu jo turinys nekonkretus ir nesuprantamas ir dėl to viešojo administravimo subjektas negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti (Įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 2 punktas), mūsų nuomone, atitinkamais reikalavimais prašymo ar skundo turiniui turėtų pildomas Taisyklių 15 punktas.

8. Redakciniu aspektu tikslintinas Taisyklių 16 punktas – duodant nuorodą į „*kitas kalbas*“ turėtų būti nurodoma su kuo lyginant *kitas kalbas*.

9. Redakciniu aspektu tikslintina Taisyklių 17 punkto formuluotė „*nevalstybine kalba ir kitomis... kalbomis*“, nes visos kitos kalbos, išskyrus valstybinę kalbą, yra nevalstybinės.

10. Reikia pildyti Taisyklių 18 punktą, nurodant koks dokumentas (kai šis dokumentas išduotas Lietuvos Respublikoje) turi būti pateikiamas, kai prašymą ar skundą pateikia atstovas (siūlomas 18 punktas reglamentuoja tik dokumento pateikimą, kai šis dokumentas išduotas užsienyje).

11. Taisyklių 19 punkto nuostatos iš esmės suponuoja tai, kad atsakoma (jei institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenusprendžia kitaip) ir į institucijoje neregistruotus anoniminius prašymus ir skundus (t. y., elektroniniais ryšiais pateikti prašymai ir skundai, neatitinkantys Taisyklių 14 punkto reikalavimų, įskaitant ir reikalavimą dėl fizinio asmens identifikavimo duomenų). Siūloma įvertinti, ar tikrai to siekiama.

12. Atsižvelgiant į įstatymo Nr.XIII-2987 2 straipsnio 3 dalyje pateiktą Įstatymo 11 straipsnio 2 dalies redakciją, kuri įsigalios 2021 m. liepos 1 d., siūlome įvertinti, ar nebūtų tikslinga Projekte-1 pateikti ir Taisyklių 22 punkto redakciją, kuri įsigaliojūtų 2021 m. liepos 1 d.

13. Siūlome įvertinti, ar nebūtų tikslinga Taisyklių 28 punktą papildyti ir duoti nuorodą į Įstatymo 25 straipsnio 3 dalies normą - dėl terminų sustabdymo (sustabdžius administracinę procedūrą).

14. Taisyklių 29 punkte išbraukтина nuoroda į Taisyklių 19 punktą, nes šis punktas nenustato reikalavimų prašymui ar skundui.

15. Sistemiškai įvertinus Taisyklių 30 punkto ir 33.3 papunkčių nuostatas, konstatuotina, kad Taisyklių 30 punktas (ta apimtimi, kuri apima informavimo būdą apie priimtą administracinį sprendimą) neatitinka Įstatymo 13 straipsnio 1 dalies redakcijos, galiosiančios iki 2021 m. liepos 1 d.).

16. Taisyklių 31 punkte duodama klaidinga nuoroda į Taisyklių 20 punktą (turi būti nuoroda į 19 punktą).

17. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatyme nėra apibrėžta „*klaidos*“ sąvoka, o tik 15 straipsnio 1 dalyje yra įvesta santrumpa, kuri vartojama tik šiame straipsnyje, atitinkamai tikslintinas Taisyklių 34 punktas – vartojant pilną formuluotę „*rašymo apsirikimai ar aiškos aritmetinės klaidos*“. Be to šiame punkte duodama nuoroda ir į Įstatymo 16 straipsnį, kas mūsų nuomone, teisine prasme yra nekorektiška ir sukelia neaiškumų, nes 16 straipsnis reglamentuoja administracinio sprendimo pripažinimo netekusiu galios pagrindus, ir jų tarpe nėra paminėtas rašymo apsirikimas ar aiški

aritmetinė klaida. Todėl siūlome iš esmės tikslinti šį Taisyklių punktą (atsižvelgiant į tai, ką siekiama sureguliuoti šiame punkte).

18. Atkreipiame dėmesį, kad teisės technikos aspektu turėtų būti tikslinamas Taisyklių 14.1 papunktis (papunktis pradedamas rašyti mažąja raide).

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 480 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Projektas-2):

19. Sistemiškai įvertinus Įstatymo nuostatas (pvz., žr. 2, 19, 20 straipsnių nuostatas), konstatuotina, kad Įstatymas reglamentuojama *administracinių paslaugų teikimą bei viešųjų paslaugų teikimo administravimą ir viešųjų paslaugų teikimą*, t.y. Įstatymas nenumato administracinių paslaugų teikimo administravimo. Dėl to turi būti atitinkamai koreguojamas ir derinamas su Įstatymo nuostatomis Projekto-2 2.6 papunktis (kuriuo Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašas (toliau – Aprašas) pildomas 13.6.2 papunkčiu).

20. Siūlome įvertinti, ar nesidubliuoja informacija, nurodoma Aprašo 16.3 papunktyje (Projekto-2 2.10 papunktis) – „darbuotojų atsakingų už asmenų aptarnavimą, darbo grafikas“ ir informacija, nurodoma Aprašo 16.6 papunktyje (Projekto-2 2.12 papunktis) – „įstaigos priimamojo <...> darbo grafikas“; jei nesidubliuoja – tai ar ši informacija neturėtų būti nurodoma viename papunktyje.

21. Mūsų nuomone, siūlomas Aprašo 16.3 papunkčio papildymas paskutiniu sakiniu („Jeigu su darbuotoju kontaktiniais duomenimis susisiekti nėra galimybės 5 darbo dienas ar ilgiau (pavyzdžiui, dėl komandiruočių, nedarbingumo, atostogų ar pan.), darbuotojų sąraše to darbuotojo kontaktiniai duomenys turi būti pateikiami juos vizualiai išskiriant“) sukels neproporcingai didelę administracinę naštą institucijoms, ypač toms, kuriose dirba nemažas skaičius darbuotojų. Pritariame Krašto apsaugos ministerijos ir Susisiekimo ministerijos pastaboms, teiktoms dėl šios nuostatos, ir siūlome pakartotinai įvertinti jos tikslingumą bei proporcingumą.

22. Siūlome įvertinti, ar Aprašo 16.6 papunktyje minima įstaigos priimamojo formuluotė neturėtų būti vartojama analogiškai kaip nurodoma Projektu-1 keičiamų Taisyklių 4 punkte (vartojama formuluotė ir įsivesta santrumpa).

23. Atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo 20 straipsnio 4 dalies 8 punktas numato, kad turi būti patvirtinti ir paskelbti ir *viešųjų paslaugų teikimo aprašymai*, todėl nėra aišku, kodėl Aprašo 23 punkte (Projekto-2 2.14 papunktis) jie nėra nurodomi.

24. Apraše turėtų būti vienodinamos vartojamos formuluotės:

- *kontaktai* (pvz., Aprašo 9 punkto pirmoji pastraipa ir Projekto-2 2.3 papunktis, Aprašo 13.1 papunktis, 16 punktas ir t.t.),
- *kontaktiniai duomenys* (pvz., Aprašo 9 punkto trečioji pastraipa, Aprašo 25 punktas, Projekto-2 2.10 papunktis ir t.t.),
- *kontaktinė informacija* (pvz., Aprašo 16.3 papunktis ir Projekto-2 2.10 papunktis, Aprašo 17 punktas ir t.t.).

Atkreipiame dėmesį, kad analogiškos formuluotės turėtų būti vienodai vartojamos ir Projekte-1, ir Projekte-2 (taip pat žr. šios išvados 5 pastabą).

25. Šiuo metu galiojančiame Apraše vartojama formuluotė „*elektroninių ryšių priemonės*“ (žr. Aprašo 4 punktą). Tuo tarpu teikiamo Projekto-2 nuostatose jau siūlomos kitokios formuluotės, pvz., „*elektroninės priemonės*“ (pvz. Projekto-2 2.3, 2.15 ir kt. papunkčius), „*elektroniniai ryšiai ir priemonės*“ (pvz., Projekto-2 2.12 papunktį). Būtina suvienodinti, kai tai vartojama identiška reikšme (taip pat žr. šios išvados 4 pastabą).

26. Atkreipiame dėmesį, kad Projektas-2 turi būti tikslinamas teisės technikos aspektu atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr.1R-298 (toliau – Rekomendacijos) reikalavimus:

- turi būti keičiama ir tikslinama Projekto-2 punktų ir papunkčių numeracija (atsižvelgiant į Rekomendacijų 107 punktą bei formuojamą Vyriausybės priimamų teisės aktų praktiką, pvz., žr. Vyriausybės 2020 m. liepos 7 d. nutarimą Nr.768)
- atkreipiame dėmesį, kad Aprašas turi būti ne pildomas naujais dviem papunkčiais (žr. Projekto-2 2.5 ir 2.6 papunkčius), o keičiamas ir naujai dėstomas visas Aprašo 13.6 papunktis, nes šio papunkčio pabaigoje vietoj kabliataškio turi atsirasti dvitaškis;
- Aprašo 2.7, 2.8, 2.16, 2.17 papunkčiai tikslintini, nes jie neatitinka Rekomendacijų 101, 103, 104 punktų reikalavimų.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Daiva Gubistienė